

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Mfv.II.10.178/2017/4.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke
Dr. Bors Szilvia előadó bíró
Dr. Tánczos Rita bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Nyitrai Károly Ügyvédi Iroda
ügyintéző: dr. Nyitrai Károly ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Román Róbert ügyvéd

A per tárgya: közalkalmazotti jogviszony megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Miskolci Törvényszék 1.Mf.21.480/2016/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.54/2015/18.

Rendelkező rész

A Kúria a Miskolci Törvényszék 1.Mf.21.480/2016/4. számú ítéletét abban a részében, amellyel a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.54/2015/18. számú ítéletét helybenhagyta abban a részében, melyben a jogviszony megszüntetés jogellenessége megállapítása és jogkövetkezmény megfizetése tárgyában a pert megszüntette, hatályában fenntartja.

A Kúria a jogerős ítéletet egyebekben nem érinti.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 283.400 (kettőszáznolcvanháromezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] Az 1952. szeptember 9-én született felperes az alperesi jogelődnél 1982. augusztus 16-tól állt határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonyban, 2014. június 30-ig a ... Főiskolai Kar szervezeti egységére vonatkozó Dékán elnevezésű beosztással járó vezetői megbízás munkakörben. A vezetői megbízást az alperes 2014. június 30-án kelt ... számú intézkedésével 2014. július 1-jétől visszavonta, ettől kezdve a felperes főiskolai tanár munkakört látott el.
- [2] Az alperes 2014. július 2-án kelt HEO/459/2014. iktatószámú 2014. július 28-án közölt értesítésével tájékoztatta a felperest, hogy a közalkalmazotti jogviszonyát 2014. július 11-től számított 8 hónapos felmentési idővel 2015. március 11-re szóló a Kjt. 30.§ (1) bekezdés f) pontján alapuló felmentéssel megszünteti akként, hogy a munkavégzés alól 4 hónapra, így 2014. november 12-től a Kjt. 33.§-a alapján menti fel, továbbá 2014. november 11-ig az időarányosan járó (2014. évi 46 nap és 2015. évi 9 nap) szabadságát kiadja. Az értesítés 15 napos írásbeli kezdeményezési és további 15 napos perindítási jogorvoslati tájékoztatást tartalmazott, valamint az indoklás hivatkozott a felperes 2014. június 10-én kelt kérelmének figyelembe vételére és arra, hogy a Kjt. 30.§ (1) bekezdés d) pont alapján nyugdíjasnak minősül.
- [3] Az alperes a 2014. július 7-én kelt ...számú igazolása rögzíti, hogy az alperes a felperes közalkalmazotti jogviszonyát 2015. március 11. napjára megszüntette akként, hogy a felmentési idő kezdete 2014. július 11-e volt, míg a munkavégzés alól az alperes a felperest 2014. november 12. napjától mentesítette. Az alperes az igazolásban tájékoztatta a felperest az Mt. 287.§ (1) bekezdés b) pont szerinti 30 napos jogorvoslati jogáról. A felperes a közalkalmazotti jogviszony megszüntetéséről szóló igazolást 2014. augusztus 26-án vette át.
- [4] A felperes részére 62 év betöltését követő 183. naptól, azaz 2015. március 12-től öregségi nyugdíj került megállapításra.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [5] A felperes 2015. január 26-án nyújtott be keresetlevelet. Kereseti kérelmében a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetését kérte megállapítani a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban: Kjt.) 30.§ (1) bekezdés d) bekezdés rendelkezésébe ütközés miatt, jogellenesség jogkövetkezményként 8 havi távolléti díj és annak 2014. július 28-tól járó kamata, 12 havi távolléti díjnak megfelelő végkielégítése és annak 2015. március 26-tól járó kamata, 12 munkanapra munkavégzés alóli mentesítési időre járó távolléti díj és annak 2015. április 4-től járó kamata, 12 munkanapra eső szabadságmegváltás és annak 2015. április 4-től járó kamata, valamint 2014. július 1-je és 2014.

július 27-e közötti időszakra vezetői pótléokra és mérlegeléssel adott illetményrészre vonatkozó illetménykülönbözet és annak 2014. augusztus 10-től járó kamata, továbbá perköltsége megfizetését kérte arra hivatkozással, hogy a munkáltatói intézkedés jogellenes, mert sem a közlés időpontjában, sem a felmentéskor nem minősült nyugdíjasnak, a felmentési időt és a jogviszony megszüntetésének időpontját a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 68.§ (1) bekezdésében foglaltakkal szemben tévesen jelölte meg az alperes, ezért az igazolás kijavítását a jogszabálynak megfelelően kérte. A téves időpont megjelölése miatt kérte távolléti díja, az Mt. 125.§ szerinti szabadságmegváltása és illetménykülönbözete, valamint vezetői feladatok ellátása miatt vezetői pótlékból és mérlegeléssel adott illetményrészből álló illetménykülönbözet megfizetését. A Kjt. 37.§ (1) bekezdés a) pont, (6) bekezdés g) pont és (7) bekezdés alapján álláspontja szerint részére végkielégítés is jár.

- [6] Hivatkozása szerint a keresete nem késett el, mert a jogviszony megszüntetését az alperes 2014. július 28-án közölte, azonban az intézkedés nem tartalmazott jogorvoslati kiiktatást, így az Mt. 22.§ (5) bekezdés rendelkezése értelmében hat hónapig érvényesíthető az igénye. Ennek eleget tett, mert a keresetlevelet 2015. január 26-án benyújtotta. A 2014. augusztus 26-án közölt igazolás joghatás kiváltására nem alkalmas, valamint szintén nem tartalmaz jogszabályszerű jogorvoslati kiiktatást. Hivatkozott a BH1995.496. számú, valamint BH2001.85. számú eseti döntésre.
- [7] A felperes a perben elállt a közalkalmazotti jogviszony megszüntetési időpontjának megállapításra, az igazolás kiadására, a végkielégítés, a munkavégzés alóli mentesítési időre járó távolléti díj és a 12 munkanapra eső szabadságmegváltás körében 2 munkanapra eső távolléti díj megfizetésére vonatkozó kereseti követelésétől.
- [8] Az alperes a kereset elutasítását kérte perköltsége viselés mellett. Álláspontja szerint a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása esetén alkalmazandó Mt. 287.§ (1) bekezdés b) pont szerinti keresetindítási határidőt a felperes elkéste, a felperes által kért időpontban került a közalkalmazotti jogviszonya megszüntetésre, a 10 munkanapra eső szabadságát kiadta, a vezetői megbízás visszavonása után nem végzett a felperes vezetői feladatokat, ezért illetménykülönbözetre sem jogosult.

Az első- és a másodfokú ítélet

- [9] A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.54/2015/18. számú ítéletével a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésének és a jogviszony megszüntetési időpontjának megállapításra, az igazolás kiadására, a jogkövetkezmények, a végkielégítés és az időarányos szabadságmegváltás körében 2 munkanapra eső távolléti díj megfizetésére vonatkozóan a pert megszüntette. Kötelezte az alperest 109.950 forint illetménykülönbözet és 2014. augusztus 10-től járó kamata, valamint perköltség megfizetésére azzal, hogy az

ezt meghaladó illetménykülönbözet és szabadságmegváltás iránti igényt elutasította. Kötelezte felperest 200.000 forint perköltség viselésére is.

- [10] Ítéletének indokolása szerint a ...iktatószámú felmentésről szóló irat tartalmazta a bírósághoz fordulás időpontját, melyen túlmenően a jogvita alternatív, békésebb rendezésének lehetőségét is felajánlotta az alperes, amely nem teszi a jogorvoslati kioktatást hatálytalanná. A...számú, a „Közalkalmazotti jogviszony megszűnése, megszüntetése” elnevezésű okirat is egyértelműen tartalmazza az Mt. 287.§ (1) bekezdés b) pontjában rögzített tájékoztatást. A két intézkedés közül az első munkáltatói intézkedés volt joghatást kiváltására alkalmas, így azt kellett a perben irányadónak tekinteni. A felperes a 2014. július 29. napjától számított 30 napos keresetindítási határidőben fordulhatott volna a bírósághoz, melyet azonban elmulasztott.
- [11] Minderre figyelemmel az elsőfokú bíróság a pert ezen kereseti kérelem tárgyban a Pp. 157.§ a) pontja és a Pp. 130.§ (1) bekezdés h) pontja értelmében, valamint abban a részében, ahol a felperes a keresetétől elállt a Pp. 157.§ e) pontja alapján megszüntette.
- [12] A felperes - a perköltsége felemelése, a keresetindítási határidő megtartottsága és a szabadságmegváltás körében előterjesztett - fellebbezése alapján eljáró Miskolci Törvényszék 1.Mf.21.480/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett részét helybenhagyta. A felperest másodfokú perköltség viselésére kötelezte.
- [13] A törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú ítéletet a Pp. 253.§ (3) bekezdés szerint, a fellebbezés korlátai között bírálta felül, így nem érintette a fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseket.
- [14] Az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezései tekintetében rögzítette, hogy a közigazgatási és munkaügyi bíróság a tényállást helyesen és teljes körűen állapította meg, az abból levont jogi következtetéssel egyetért, ezért a Pp. 253.§ (2) bekezdés és 254. § (3) bekezdés alapján azt helyes indokaira tekintettel hagyta helyben.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [15] A felperes a felülvizsgálati kérelmében kizárólag a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése körében kérte elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként 2.833.600 forint kamattal terhelt távolléti díj megfizetését perköltsége megállapítása mellett, míg másodlagosan az első- és másodfokú ítélet e vonatkozásban történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását.
- [16] Az Mt. 22.§ (5) bekezdés megsértésére hivatkozott.
- [17] Érvelése szerint az eljáró bíróságok jogszabálysértő módon értelmezték az Mt. fenti rendelkezését, s emiatt helytelen jogi következtetésre jutottak. Álláspontja szerint a 2015. (helyesen:

2014.) július 28-án átvett felmentő intézkedés az Mt. 22.§ (5) bekezdésének megfelelő jogorvoslati kiiktatást nem tartalmazott, ezért a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésével összefüggő igényét 6 hónapon belül érvényesíthette, melynek eleget tett.

- [18] Az elsőfokú bíróság egyetértett azon álláspontjával, hogy a közalkalmazotti jogviszony megszűnése, megszüntetése formanyomtatványt az alperes az igazolásokkal együtt állítja ki, ezért a 2015. (helyesen:2014.) augusztus 26-án közölt intézkedés joghatás kiváltásra nem alkalmas.
- [19] Hivatkozott a BH1995.496. számú eseti döntésben foglaltakra, így arra, hogy a jogorvoslati kiiktatás hiánya esetén nem alkalmazható a keresetindítási határidő elmulasztásának következménye.
- [20] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság 15 nap + 15 nap = 30 nap számítása körében tett megállapítása legfeljebb matematikai szempontból foghat helyt. A jogorvoslat módja nyilvánvalóan nem a munkáltatónál történő kezdeményezés, illetve határideje nem 15 nap, azaz az intézkedés jogorvoslati kiiktatást nem tartalmazott.
- [21] A felperes a szabadságmegváltással összefüggő jogerős ítéleti döntést nem támadta.
- [22] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását és perköltsége megállapítását kérte annak helyes tényállása és jogi indokolása alapján.
- [23] A felülvizsgálati kérelem elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a felperes rossz - megszűnt - alperest jelölt meg. Hivatkozott a KGD. 2014.65. elvi bírósági határozatra, valamint a BH1991. 344. eseti döntésre, mely szerint a tévesen megjelölt alperes helyett új alperes bevonására csak az elsőfokú eljárásban van lehetőség, a keresetet nem lehet a fellebbezési eljárásban kiterjeszteni, mely szabályok a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandók.
- [24] Téves a felperes azon érvelése, mely szerint a felmentésről szóló irat jogorvoslati kiiktatást nem tartalmazott. A felperes maga kérte nyugdíjazását az általa meghatározott időpontra, de a felmentéssel szemben sem egyeztetést nem kezdeményezett, sem keresetet nem terjesztett elő határidőben. Fenti kiiktatás alapján jogorvoslati joga nem csorbult. A felperes saját felróható magatartására hivatkozik. Ezen túlmenően a „Közalkalmazotti jogviszony megszünése, megszüntetése” elnevezésű irat az Mt. 287.§ (1) bekezdés b) pontjára történő utalást tartalmazza. A felperes által megjelölt eseti döntést a Kúria 4/2013. KMK véleménye pedig már nem tartja irányadónak.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [25] A felperes felülvizsgálati kérelme a következők szerint nem megalapozott.
- [26] A Pp. 275. §-ának (2) bekezdése szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.
- [27] A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet felülvizsgálati eljárás tárgyát képező permegszüntető része jogsértő, az érdemi

vizsgálat mellőzése az Mt. 22.§ (5) bekezdésének nem felelt meg, mert e jogszabályhelyet az eljáró bíróságok helytelenül értelmezték.

- [28] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint az alperes a felperes kifejezett kérelmére az általa megjelölt időponttal szüntette meg felmentéssel a közalkalmazotti jogviszonyát. Az alperes intézkedése tartalmazott jogorvoslati tájékoztatást, nem vitatottan az nem felelt meg az irányadó törvényi rendelkezésnek.
- [29] Az Mt. 22.§ (5) bekezdés rögzíti, hogy a munkáltató az egyoldalú jognyilatkozatát az e törvényben meghatározott esetben köteles írásban indokolni és az igény érvényesítésének módjáról, és ha az elévülési időnél rövidebb, annak határidejéről a munkavállalót ki kell oktatni. A határidőről való kioktatás elmulasztása esetén hat hónap elteltével az igény nem érvényesíthető.
- [30] A Kúria egyetértett az elsőfokú és a másodfokú bíróság érvelésével abban a körben, hogy az Mt. egyes írásbeli jognyilatkozatok kötelező tartalmi elemeit is meghatározza, így a munkáltató az Mt. alapján köteles megindokolni az egyoldalú nyilatkozatát és abban a munkavállalót ki kell oktatni az igény érvényesítésének módjáról, határidejéről. Ebből következően abban az esetben, amennyiben a munkáltató az egyoldalú intézkedésébe nem írja bele a jogorvoslati záradékot, azaz nem tájékoztatja a munkavállalót, hogy az intézkedésben foglaltak ellen bírósághoz fordulhat, továbbá a bírósághoz fordulásra milyen határideje van a munkavállalónak, akkor a keresetindítás határideje az eredeti harminc napról hat hónapra növekszik. Figyelemmel arra, hogy a felek által sem vitatottan az intézkedés kifejezetten rendelkezett a bírósághoz fordulás jogáról és annak határidejéről, - az irányadó tényállásra is figyelemmel - nem valósult meg az Mt. 22.§ (5) bekezdésének azon kitétele, hogy a munkáltató a határidőről való kioktatást elmulasztotta.
- [31] Nem a határidő helytelen megjelölése, hanem a megjelölés hiánya esetén érvényesítheti felperes igényét 6 hónapon belül. A helytelen, a törvényi rendelkezésnél rövidebb keresetindítási időtartam munkáltató általi megjelölésének jogkövetkezménye, hogy annak a pert indító fél részéről történő elkésztése nem eredményez permegszüntetést, hanem a jogszabályi - 30 napos - határidőn belüli perindítás joghatályos előterjesztését teszi lehetővé, míg a helytelen, a törvényi rendelkezésnél hosszabb keresetindítási időtartam munkáltató általi megjelölésének jogkövetkezménye, hogy ezen határidőn - és a 6 hónapos időtartamon - belül megindított eljárás jogszerű keresetindítást eredményez.
- [32] Az Mt. 287. § (1) bekezdés b) pont előírja, hogy a keresetlevelet a munkáltatói jognyilatkozat közlésétől számított harminc napon belül kell előterjeszteni a munkaviszony megszüntetésének jogellenességével kapcsolatos igény érvényesítése iránt. A munkáltató általi a közalkalmazotti jogviszony felmentéssel történő megszüntetése a felperessel 2014. július 28-án közölté vált, az ettől számított 30 napon belül volt a felperesnek lehetősége a

bírósághoz fordulásra, így a 2015. január 26-án benyújtott keresetlevél elkésettnek minősül, amely esetben a per megszüntetésnek volt helye azzal, hogy az Mt. 287.§ (4) bekezdésében biztosított igazolási kérelmet sem terjesztett elő a felperes.

- [33] A felperes által megjelölt BH 1995.496. számú eseti döntést a Kúria 2013. szeptember 23-tól nem tartja fenn, így az abban foglaltak vizsgálata nem képezhette a felülvizsgálat tárgyát.
- [34] Észlelte a Kúria, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében az alperes nevét nyilvánvalóan elírás miatt tévesen jelölte meg azzal, hogy már a másodfokú ítélet a jogviszonyt a felperes és az alperes, mint egyetem között bírálta el, így az ítélet elleni felülvizsgálatban is kizárólag a felperes és a helyes elnevezésű alperes lehet a peres fél.
- [35] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján az indokolás kiegészítésével hatályában fenntartotta abban a részében, melyben a jogviszony megszüntetés jogellenessége megállapításra és jogkövetkezmény megfizetése tárgyában helybenhagyta a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletét. A jogerős ítéletet ezt meghaladóan nem érintette.

Záró rész

- [36] A pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárási költségét.
- [37] A felülvizsgálati eljárásban felmerült 283.400 forint felülvizsgálati eljárási illeték mértékét az Itv. 50.§ (1) bekezdés I. fordulata határozza meg, amely a felperes személyes illetékmentességre tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam terhén marad.
- [38] A felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § 1) pontja zárja ki.
- [39] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. október 30.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Bors Szilvia s.k.
előadó bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző